

Podnikové financie

Skonto, stále a nestále pasíva

Ing. Zuzana Strápeková, PhD.

Obsah

- Obchodný úver
- Skonto
- Stále pasíva
- Nestále pasíva
- Príklady

Obchodný úver

- je najstaršia prirodzená forma úveru, ktorá vyplýva zo vzájomných **vzťahov medzi dodávateľom a odberateľom**.
- poskytuje **dodávateľ odberateľovi** formou tovaru.
- dodá mu tovar a **platbu odloží** na neskorší termín.

Obchodný úver

- ❑ úver je charakteristický tým, že odberateľ **zaplatí** dodávateľovi **až po uplynutí určitého času** (napr. za 30 dní, 60 dní,...), neplatí teda hneď.
- ❑ úver sa poskytuje na dobu od dodávky tovaru, a to **vo forme** vyrobeného výrobku, tovaru, vykonanej práce alebo poskytnutej služby.

Obchodný úver

Dodávateľ – výhody:

- zabezpečí **odbyt výrobkov** (zvýšenie objemu predaja)
- je administratívne nenáročný

Odberateľ – výhody:

- **umožňuje nákup tovarov** aj v prípade, že nemá dostatok peňažných prostriedkov
- odloženie platby
- kontrola tovaru pred zaplatením

Obchodný úver

- Úverovú zmluvu nahrádza pri obchodnom úvere **faktúra**.
- Písomným dokladom o uzavretí úveru je faktúra, na ktorej je uvedený
 - druh,
 - množstvo tovaru,
 - cena,
 - platobné podmienky poskytnutia obchodného úveru.

Cena obchodného úveru

- ❑ dodávateľ do ceny faktúry zakalkuluje aj úroky z obchodného úveru a to do doby jeho splatenia. Ide o tzv. skryté zúročenie.
- ❑ dodávateľ umožňuje odberateľovi využiť **skonto (zľavu)** a to v prípade promptného platenia.

Skonto / zľava

Na faktúrach:

5/10, NET 30

(dodávateľ poskytuje obchodný úver na dobu 30 dní, pokiaľ zaplatí do 10 dní, tak dodávateľ mu poskytne skonto vo výške 5 % ceny tovaru)

4/10, EOM, NET 30

(EOM - „end of month“ - ak zaplatí do 10 dní po skončení mesiaca, má možnosť získať skonto vo výške 4 %)

HOSE CLAW COUPLING W.RUBBER SEAL

HOSE I.D. 1"=25 MM, DIN 3489

Commodity Code: 73071910

Origin: DE

Weight about: 1,90 kg

24 AHLG 19 24 3,00 ST 1 18,70 56,10 EUR

BLOW OFF VALVE ALUMINIUM

HOSE I.D. 19 MM

Commodity Code: 84818079

Origin: DE

Weight about: 1,06 kg

Net order value	3.055,15	EUR
Net amount of orderpos	4.024,85	EUR
Total Packing	10,20	EUR
Total amount	4.035,05	EUR

Terms of delivery:

DAP, PACKING EXCLUDED

Terms of payment:

14 DAYS LESS 2 % DISCOUNT DATE OF INVOICE

OR 30 DAYS NET

payment until 22.03.2018: 2.0 % discount = EUR 80,70

Payment amount

3.954,35 EUR

payment until 07.04.2018: net

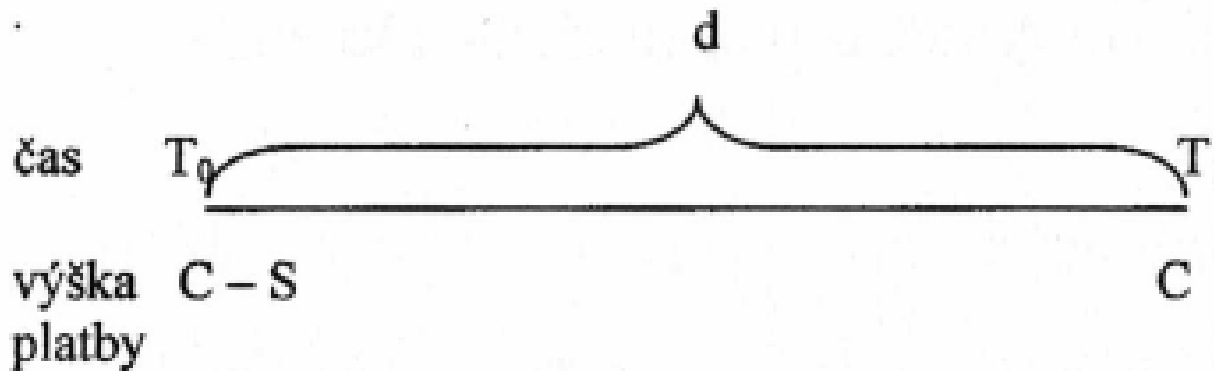
Spôsoby zabezpečenia úveru

- ❑ Odberateľ má otvorený tzv. **otvorený účet** do dohodnutej výšky
- ❑ Dodávateľ žiada o písomné **uznanie dlhu** – tzv. písomný dlžobný úpis, vtedy sa obchodný úver mení na úver na dlžobný úpis
- ❑ **Zmenka** – v zmysle Zmenkového a šekového zákona 191/1950, odporúča sa využívať cudzie zmenky na vlastný rad. (vid'. skriptá 123)

Skonta

- **Odberateľ sa musí rozhodnúť, čo je pre neho výhodnejšie.**
 - zaplatiť okamžite cenu za tovar zníženú o skonto alebo
 - zaplatiť cenu tovaru v plnej výške neskôr v rámci lehoty splatnosti a peniaze zatiaľ uložiť napr. do banky.

Skonto

T_0 – poslední deň, do ktorého má podnik možnosť získať skonto

T_1 – poslední deň, do ktorého má podnik možnosť zaplatiť celú sumu úveru

d – počet dní medzi T_0 a T_1

C – cena tovaru

S – suma skonta

Skonto

Absolútne porovnanie (v EUR):

$$1. \quad S = C * \% s \qquad 2. \quad \sum U = \frac{(C - S) * p * d}{100 * 360}$$

S – skonto

C – cena tovaru, cena OÚ

% s - % zľava skonta

U – suma úrokov

p - % sadzba úrokov

d = T1 – T0

T1 – počet dní obchodného úveru

T0 – počet dní skonta

Porovnanie absolútnej výšky skonta s výškou úrokov

Pri porovnávaní obidvoch možností vychádzame z toho, že:

1. **odberateľ má peniaze** k dispozícii **v čase T 0** a môže teda platiť hneď (do doby uvedenej na faktúre) a má možnosť získať skonto. Pokiaľ tak neurobí, má možnosť uložiť napr. peniaze na terminovaný vklad do banky a zaplatí až v čase T 1.

2. **odberateľ má peniaze až v čase T 1** - pokiaľ chce platiť v čase T 0 a chce získať skonto, tak si musí peniaze na zaplatenie v čase T 0 požičať napr. od banky.

Porovnáva sa výška skonta so sumou úrokov, ktoré by získal v banke.

Základný vzorec

Suma úrokov sa vypočíta zo vzťahu:

$$\sum U = \frac{(C - S) \cdot p \cdot d}{100 \cdot 360} \quad (9.1)$$

kde: p – úroková sadzba v %

d – dĺžka úrokovacieho obdobia od T_0 do T_1

$(C - S)$ – cena tovaru znížená o skonto

ak: $\sum S > \sum U$ (platím hneď)

$\sum S < \sum U$ (odložím platbu) (využijem obchodný úver)

$\sum S = \sum U$ (zvažujem)

Rozhodnutie

- $S > U$ využijem skonto
- $S < U$ odložím platbu
- $S = U$ zvažujem

$$Z = S - U$$

Skonto

□ Percentuálne porovnanie:

1. % p

$$2. p_s = \frac{S * 100 * 360}{(C - S) * d}$$

S – skonto

C – cena tovaru, cena OÚ

% s - % zľava skonta

U – suma úrokov

p - % sadzba úrokov

Ps – skonto na ročnej báze

d = T1 – T0

T1 – počet dní obchodného úveru

T0 – počet dní skonta

Skonto

- $ps > p$ využijem skonto, platím skôr
- $ps < p$ odložím platbu
- $ps = p$ zvažujem

Skonto na ročnej báze

Pri rôznom skonte: **3/15 NET 30 vs. 4/15 NET 60**

$$\square ERU = \frac{\% s}{100 - \% s} * \frac{360}{T1 - T0}$$

Ekvivalentný ročný úrok (ERU)

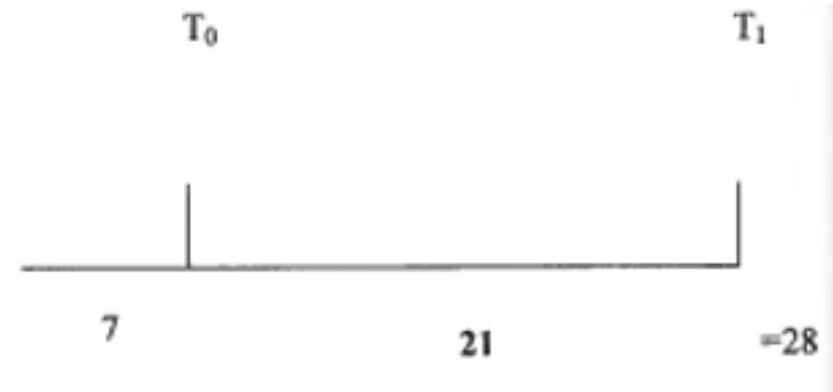
$$ERU = \frac{\textit{sadzba skonta}}{100 - \textit{sadzba skonta}} * \frac{360}{\textit{doba splatnosti obch.uveru v dňoch} - \textit{doba do poskytnutia skonta v dňoch}}$$

Príklad 9.1

- Dodávateľ poskytuje za dodaný tovar 10 000 obchodný úver na 4 týždne. 5% skonto z hodnoty tovaru je viazané na úhradu faktúry do 1 týždňa. Aktuálna úroková sadzba v banke je 12% p.a. Vypočítajte
 - a) Skonto
 - b) Výšku úrokov
 - c) Absolútny rozdiel
 - d) Skonto na ročnej báze
 - e) Absolútny rozdiel - iná metóda
 - f) Rozhodnite kedy platiť

Príklad 9.1 - riešenie

- a) Skonto
- b) Výšku úrokov

a) $S = ?$

b) $\Sigma U = ?$

$\Sigma U = ?$

Príklad 9.1 - riešenie

c) Absolútny rozdiel

d) Skonto na ročnej báze

c) $Z = ?$

d) $ps = ?$

Príklad 9.1 - riešenie

- e) Absolútny rozdiel - iná metóda
- f) Rozhodnite kedy platiť

$$e) Z = \frac{(C - S) * (ps - p) * d}{100 * 360}$$

$$Z = \frac{9500 * (90,23 - 12) * 21}{100 * 360} = 433,52 \text{ EUR}$$

Zľava = 500 EUR

Suma úrokov = 433,52 EUR

Oplatí sa využiť skonto zľavu!

Príklad 2 (s. 115, Úloha 9.1)

Dodávateľ poskytuje za dodaný tovar 5 mil. obchodný úver na 8 týždne.

3% skonto z hodnoty tovaru je viazané na úhradu faktúry do 1 týždňa. Aktuálna úroková sadzba v banke je 10% p.a.

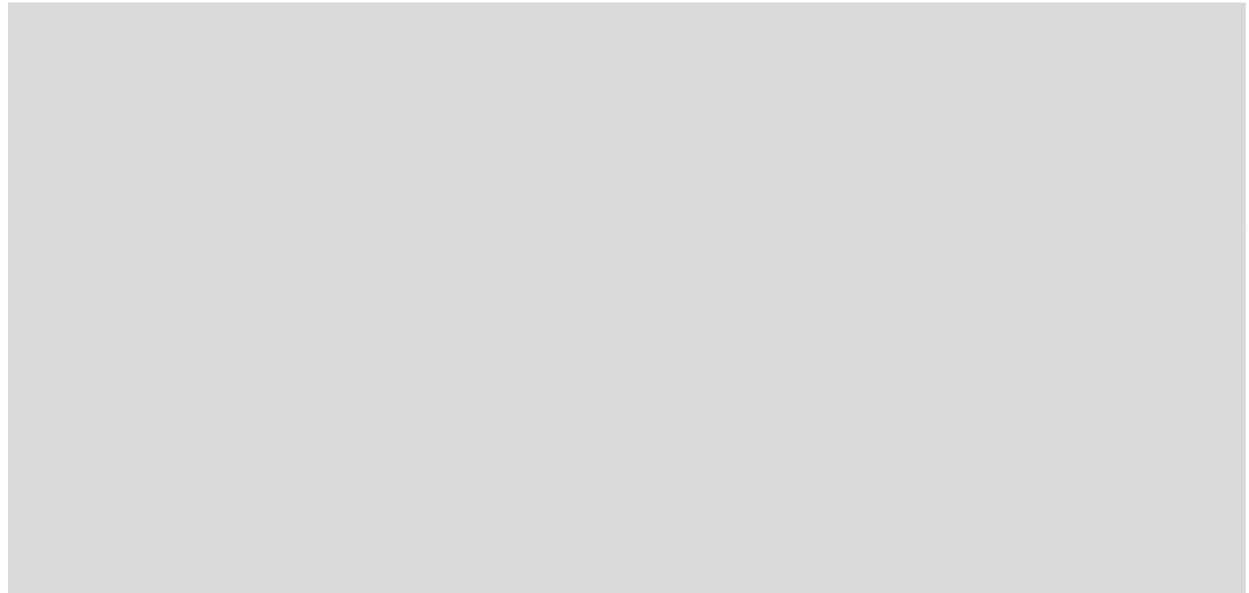
Vypočítajte

- a) Skonto
- b) Výšku úrokov
- c) Absolútny rozdiel
- d) Skonto na ročnej báze
- e) Rozhodnite kedy platiť

Príklad 9.2

Porovnajete výhodu akceptovania skonta pre odberateľa, ktorý dostal návrh obchodných podmienok vždy v 2 variantoch:

1. a) 5/10, NET 60
b) 0,5/10, NET 60
2. a) 4/12, NET 60
b) 5/10, NET 30
3. a) 2/10, NET 60
b) 5/20, NET 60

Stále a nestále pasíva

Sú automaticky vznikajúci úverový zdroj, ktorý má podnik bezplatne (bezúročne) na krytie svojich potrieb.

- Spontánne vznikajúce finančné zdroje
- Patria sem:
 - **Záväzky voči zamestnancom**
 - **Záväzky voči štátnemu rozpočtu**

Stále a nestále pasíva

□ Závazky voči zamestnancom

- Vznikajú ako finančný zdroj preto, že živá práca sa vynakladá denne, ale výplata mzdy sa uskutočňuje v presne určenom termíne (napr. 12. v mesiaci)
- Zdrojom krytia – na strane pasív – závazky voči zamestnancom za nevyplatené mzdy a platby

Stále a nestále pasíva

□ Závazky voči štátnemu rozpočtu

- Podnikové dane sa platia s oneskorením po uskutočnení daňového obdobia. Podnik teda po istý čas disponuje prostriedkami, ktoré patria štátu.
- To znamená, že v priebehu tohto obdobia vlastne štátny/miestny rozpočet “úveruje podnik”.

Stále a nestále pasíva

- Minimálna trvalá výška záväzku voči pracovníkom (stále pasíva) sa rovná násobku priemerného denného objemu miezd (zníženú o daň) a počtu dní, o ktoré sa oneskoruje deň výplaty za zúčtovacím obdobím.

Výpočty

Stále pasíva = priem.denné mzdy * x-dňové obdobie, za ktoré sa výplata oneskoruje

Nestále pasíva = priem.denné mzdy * x-dňové obdobie medzi najnižším a najvyšším stavom záväzku

Maximálna výška záväzku = stále + nestále pasíva

Priemerný stav záväzkov = stále pasíva + nestále pasíva/2

Príklad 9.3

Podnik vypláca mesačne 45 000 na mzdách. Termín výplaty je 2 krát mesačne a to 6. za obdobie od 16. - 30.

predchádzajúceho mesiaca a v 21. deň za obdobie od 1. – 15. daného mesiaca. Budeme predpokladať že mesiac má 30 dní.

1. Vypočítajte stále pasíva
2. Vypočítajte nestále pasíva
3. Maximálnu výšku záväzkov
4. Priemerný stav záväzkov podniku voči zamestnancom

Riešenie:

a) ?

Stále pasíva = priem.denné mzdy * x-dňové obdobie, za ktoré sa výplata oneskoruje

b) ?

Nestále pasíva = priem.denné mzdy * x-dňové obdobie
medzi najnižším a najvyšším stavom záväzku

c) ?

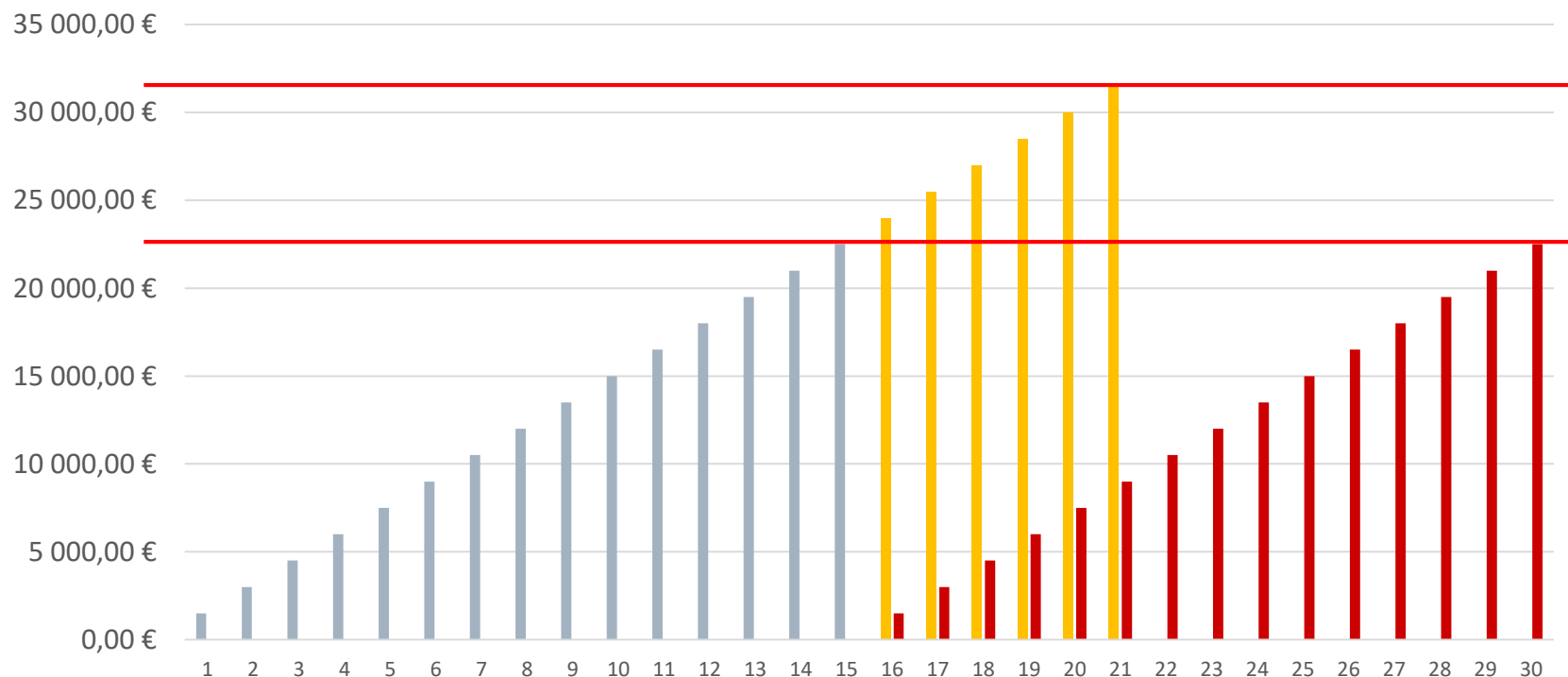
Maximálna výška záväzku = stále + nestále pasíva

d) ?

Priemerný stav záväzkov = stále pasíva + nestále pasíva/2

Nestále pasíva sa menia každý deň, lebo záväzok voči zamestnancovi narastá, až kým mu neuhradím výplatu. **Stále pasíva** predstavujú oneskorenie výplaty – to je vždy rovnaké a to sa nemení

Stále, nestále pasíva

Príklad

Podnik vypláca mesačne 93 000 na mzdách. Za prácu vykonanú od 1. v mesiaci do 31. platí mzdu vždy 12teho v mesiaci. Vypočítajte výšku stálych a nestálych pasív, max. a priemerný stav záväzku.

Úloha 9.1

Dodávateľ poskytuje za dodaný tovar 5 mil. obchodný úver na 8 týždňov.

3% skonto z hodnoty tovaru je viazané na úhradu faktúry do 1 týždňa.

Aktuálna úroková sadzba v banke je 10% p.a. Vypočítajte

a)	Skonto
b)	Výška úrokov
c)	Rozdiel
d)	Skonto na ročnej báze
e)	Absolútny rozdiel
f)	Rozhodnutie, či platiť okamžite

Úloha 9.2 (strana 115/ 9.2)

- Porovnajte výhodnosť akceptovania skonta pre odberateľa, ktorý dostal návrh platobných podmienok:
 - **Variant 1:**
 - 3/7 NET 60
 - 4/8 NET 40
 - **Variant 2**
 - 2/7 NET 30
 - 5/20 NET 60
 - **Variant 3**
 - 2/5 NET 40
 - 3/7 NET 50

Ďakujem za pozornosť!